

Z historie Juniorfilmu

U zrodu královédvorské soutěže stál vynikající amatérský filmař Jiří Beneš ze Dvora Králové n.L. a bývalá ředitelka zdejšího DDM Jednička Viera Karolová. Podnět přišel patrně od Jiřího. Vzápětí byla koupena velká kamera se stativem a rozběhl se filmařský kroužek pro děti. Kdo ho vedl? Samozřejmě Jirka Beneš. Kroužek byl v té době asi příliš velkou novinkou, a tak se jeho členové dali spočítat na prstech jedné ruky. Přesto se za vydatné podpory vedoucího podařilo dětem natočit krátký hraný snímek, který se úspěšně zúčastnil prvního Juniorfilmu v roce 1994. Kroužek pracoval v Jedničce jen krátkou dobu, snad dva roky. Důležitější ale bylo, že se ujala nová soutěž..

Její počátky byly obdobím zkoušek a hledání. Dlouhým vývojem prošly věkové kategorie. Nejprve byly vypsány čtyři. První pro děti od 6 do 12 let, poslední byla vyhrazena dospělým autorům. Ti měli jako jediní zadané téma - v prvních ročnících „O dětech a zvířátkách“, později „Svět kolem nás“ a „O dětech, s dětmi a pro děti“. Zařazení dospělých autorů do soutěže mělo dvojí význam. V počátcích soutěže nebyla dětská účast příliš vysoká a tak byly snímky dospělých filmařů téměř nutností. Zároveň tak měli mladí účastníci možnost setkat se s „ostržilými harcovníky“, poradit se s nimi a vyměnit si zkušenosti. Od roku 1998 zkoušeli organizátoři stanovené první tři kategorie zahrnující děti a mládež do 18 let ještě rozdělit na „bez spolupráce dospělého“ a „se spoluprací dospělého“. Vznikly tak kategorie 1 A, 1B, 2 A, 2 B... Toto členění se ale ukázalo jako nevyhovující. V roce 2001 přibyla kategorie Filmové školy. Počínaje 9. ročníkem v roce 2002 se soutěž vrátila k původnímu členění na 4 kategorie + 5., která doznala drobnou změnu – Střední filmové školy, dětské televize. Od 10. ročníku byla nejnižší věková hranice všech kategorií posunuta směrem vzhůru. Nejmladší autoři tak byli ve věku do 15, nikoli 12 let. Následujícího roku se vše posunulo zpět. Od té doby je 1. kategorie určena autorům do 11 let. Roku 2004 se v Juniorfilmu naposled utkali o ceny dospělí tvůrci. Jejich kategorie už v této době byla pro soutěž nadbytečná. Nutno ještě dodat, že se tu se svými filmy úspěšně zúčastňoval i Jiří Beneš. Poněkud problematické filmové školy byly ze soutěže vyřazeny počínaje rokem 2006. Jak je vidět, právě účastnické kategorie Juniorfilmu zažily největší proměny.

Prudkým vývojem prošly filmové formáty. Pokud byste nahlédli do propozic úplných počátků Juniorfilmu, našli byste zde 3 možnosti : S 8 mm, 16 mm, VHS. Od roku 2003 se poprvé v propozicích objevily CD a DVD. Překotný vývoj nosičů pak vedl k tomu, že o dva roky později bylo filmovým autorům nabízeno dokonce 12 formátů ! V této oblasti se jistě ještě dočkáme mnohých změn a překvapení.

Nejen nosiče zaznamenaly velké proměny. Rozvoj počítačové techniky a další možnosti jejího využití přinesly na promítací plátno Juniorfilmu snímky vytvořené počítačovou animací. Protože byly nejen nové, ale mnohdy i nápadité a vtipné dočkaly se ocenění.

„kojenecká“ a „batolecí“ léta soutěže byla, jako tomu je u každých začátků, dobou hledání a prosazování se na „trhu amatérských filmových soutěží“. Počet zaslaných snímků nebýval příliš vysoký – zpočátku mezi 30 – 40 filmy. Nízké zastoupení zejména nejmladší, začínající generace „suplovala“ účast dospělých autorů, v branži mnohdy zvučných jmen – Bohadlo, Beneš, Schejbal, Renotiére. Také osobní účast filmařů na Juniorfilmu nebývala nijak oslnivá. Proto nás těšilo, když zúčastněné výše jmenované bardy českého amatérského filmu doplnil s partou dětí třeba Vladimír Salavec z Ústí nad Labem. Žánrově byla ale soutěž od počátku poměrně pestrá a bylo se na co dívat. Osobně jsem

se vždy těšil na filmy Jiřího Beneše, které slibovaly nadhled a vtip a na umělecky zaměřené, poeticky ztvárněné snímky Vladimíra Janka z Olomouce. V pozdějších letech bavily všechny zúčastněné např. snímky děčínského ŠTOSu. Po roce 2000 začal narůstat i počet soutěžních filmů – v roce 2004 jich bylo již 65 ! Dosavadní rekord ale drží uplynulý ročník 2010 s 97 snímky !

Počínaje rokem 2001 se stal Juniorfilm poprvé soutěží tak trochu mezinárodní. zúčastnili se jí totiž (i díky spolupráci české autorky) dva američtí filmaři. Skutečně mezinárodní, a to již definitivně, se stala soutěž od roku 2002, kdy svůj film přihlásili Daniela a Oskar Siebert z Německa a hlavně dva autoři ze Slovenského Liptovského Hrádku. Všichni jmenovaní soutěžící se prosadili mezi nejlepší. Účast slovenských autorů se od té doby stala tradicí. Vnesli do Juniorfilmu nejen konkurenci, příjemné zpestření a „nové filmové pohledy“, ale i přátelství, kterým není hranice žádnou bariérou.

Jak je vidět, Juniorfilm prošel za léta svého vývoje mnoha proměnami. Dnes už je ve věku sebevědomých ...náctiletých. Nezbývá, než mu přát další úspěšné pokračování, nové mladé filmaře a stále více nadšených diváků !